

Jánovo evanjelium

Medzi farizejmi bol človek menom Nikodém, popredný muž u Židov. On prišiel v noci k Ježišovi a povedal mu: „Rabbi, vieme, že si prišiel od Boha ako učiteľ, lebo nik nemôže robiť také znamenia, aké ty robíš, ak nie je s ním Boh.“ Ježiš mu odpovedal: „Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí zhora, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo.“ Nikodém mu vrazil: „Ako sa môže človek narodiť, keď je už starý? Azda môže druhý raz vojsť do lona svojej matky a narodiť sa?“ Ježiš odpovedal: „Veru, veru, hovorím ti: **Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva.** Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch. Nečuduj sa, že som ti povedal: Musíte sa znova narodiť. Vietor veje, kam chce; počuješ jeho šum, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide. Tak je to s každým, kto sa narodil z Ducha.“ Nikodém sa ho opýtal: „Ako sa to môže stať?“ Ježiš mu odvetil: „Ty si učiteľ Izraela a toto nevieš? Veru, veru, hovorím ti: Hovoríme o tom, čo poznáme, a svedčíme o tom, čo sme videli, a neprijímate naše svedectvo. Ak neveríte, keď vám hovorím o pozemských veciach; akože uveríte, keď vám budem rozprávať o nebeských?“

Nik nevystúpil do neba, iba ten, čo zostúpil z neba, Syn človeka. A ako Mojžiš vyzdvihol na púšti hada, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, aby každý, kto verí, mal v ňom večný život.“ Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezhynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil. Kto v neho verí, nie je súdený. Ale kto neverí, už je odsúdený, pretože neuveril v meno Jednorodeného Božieho Syna. A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé. Ved' každý, kto zle robí, nenávidí svetlo a nejde na svetlo, aby jeho skutky neboli odhalené. Ale kto koná pravdu, ide na svetlo, aby bolo vidieť, že svoje skutky koná v Bohu.

(Jn 3, 1 – 21)

Milý priateľ,
v detstve sme ako chlapci pri hrách používali „tajné písmo“, aby odkaz mohla prečítať len tá osoba, ktorej bol obsah určený. Mojm obľúbeným spôsobom zašifrovania správy bolo písanie mliekom na papier. Text sa potom stal viditeľným pohybom papiera nad plameňom sviečky. Spôsob tajného písania správ sa nazýva kryptografia. Slovo pochádza z gréčtiny, *kryptos* znamená skrytý a *grafein* znamená písať. Možno aj Ty poznáš nejaký „kryptovaný“ spôsob písania, oveľa dokonalejší, než bol ten môj s mliekom☺.

Keď som si prečítal príbeh o Nikodémovi, spomenul som si práve na tieto moje zážitky s tajným písmom. **Aj o Nikodémovi môžeme povedať, že je takým „kryptovaným“ Ježišovým učeníkom. Bojí sa, že sa prezradí.** Patrí do náboženskej skupiny farizejov, je členom židovskej veľrady, dokonca učiteľom Božieho zákona, požíva úctu medzi svojimi kolegami a v spoločnosti. Ak by sa pridal k Ježišovi verejne, prišiel by o toto postavenie a výsady. A predsa v jeho vnútri horí obrovská túžba stretnúť sa s učiteľom, o ktorom je presvedčený, že prišiel od Boha (porov. Jn 3,2). **Napriek prostrediu, v ktorom vyrástol, má odvahu premýšľať a hľadať pravdu.** Nájde si cestu - spôsob, aby sa s Ježišom stretol, aby mu kládol otázky, ktoré mu ležia na srdci a aby pozorne počúval odpovede a premýšľal o nich. Už táto krátka charakteristika ma vedie k porovnaniu s dnešnou dobou. **Aj v Tvojom prostredí žijú „kryptokresťania“.** Sympatizujú s kresťanstvom, možno sú aj pokrstení, ale obávajú sa priznať sa ku Kristovi verejne. Obávajú sa posmechu rodiny, spolužiakov, okolia, alebo je to pre nich jednoducho pohodlnejšie. Zo svojich príbytkov pozerajú v nedeľné ráno cez záclonu na veriacich, ktorí kráčajú do kostola na sv. omšu. Na Vianoce prídu na polnočnú sv. omšu, lebo si bez nej nevedia predstaviť Vianoce. Sledujú náboženské programy v rádiu a televízii a občas si prečítajú na internete duchovné zamyslenie. Robia to preto, že spolu s Nikodémom sú presvedčení, že Kristus prišiel od Boha. Milý mladý priateľ, v tomto liste im nechcem adresovať slová výčitky. Nevidím do ich vnútra a nepoznám dôvody ich správania. Niekedy je to, žiaľ, aj naše neporiadne žitie viery, ktoré ich odradilo. Chcem sa však prihovoriť Tebe, aby si pamätal na týchto ľudí z Tvojho okolia, ktorí hľadajú Krista. Ježiš neodháňa Nikodéma, keď príde za ním, hoci aj uprostred noci. Rozpráva sa s ním a trpezlivo vysvetľuje. Hovorí s ním s úctou, oslovuje ho „učiteľ“. **Chcem Ťa povzbudiť ku kreatívnosti pri šírení evanjelia. Hľadaj spôsoby, aby sa Kristovo evanjelium dostalo nenásilnou formou ku „kryptokresťanom“.** Možno sú to Tvoji spolužiaci, niektorý člen Tvojej rodiny, sused... **Pomáhaj biskupom, kňazom, rehoľným osobám, aby sa slovo evanjelia aj vďaka Tebe stávalo účinným v celej spoločnosti.**

Chcem Ťa poprosiť, aby si nikdy nepodľahol domnienke, že viera a kresťanstvo sú len niečím vnútorným, neviditeľným, zatajeným. Viera sa síce rodí vnútri, ale preniká celú osobu. Nikdy nepodceňuj vonkajšie prejavy viery, symboly, liturgiu. Buď plameňom sviečky, vo svetle ktorej sa stáva evanjelium viditeľným pre životy druhých. Tvoja cesta v nedeľu ráno do kostola niekde na sídlisku je ohlasovaním Krista. Tvoje prežehnanie sa pred jedlom v školskej jedálni je ohlasovaním Krista. Tvoje zachovanie piatkového pôstu uprostred partie kamarátov je ohlasovaním Krista. Tvoje rozhodnutie uprednostniť svätú omšu pred návštevou kina je ohlasovaním Krista. Tvoje svätenie nedele, keď nepodľahneš nákupnému pokušeniu je

ohlasovaním Krista. Podobných príkladov celobytnostného žitia viery je oveľa viac a som si istý, že ich využívaš. **Poznám viacero kresťanských rodín, kde synovia a dcéry sú pre rodičov, ktorí „poľavili“ v zachovávaní Božích a cirkevných predpisov, veľkým príkladom znovuoživenia viery. Možno je to aj Tvoj prípad.**

Na začiatku rozhovoru Nikodém chápe Ježišove slová telesne, má na mysli telesné zrodenie, kým **Ježiš hovorí o zrodení z vody a z Ducha, čo je základom cirkevnej náuky o sviatosti krstu.** Krst to nie je akési poliatie vodou, ani veľkonočnou kúpačkou. Liatie vody pri krste je viditeľným znakom, ktorý, v spojení so slovami, spôsobuje účinok – zmytie dedičného hriechu, stávaš sa Božím synom a dcérou, členom Cirkvi. To všetko sú veľké dary a výsady. Pamätaj na to predovšetkým vo chvíľach obnovy krstných sľubov. **Som si istý, že poznáš dátum svojho krstu. Ak sláviš deň, keď si sa narodil, pripomínaj si aj svoje narodeniny pre nebo.**

Pri čítaní Jánovho evanjelia môžeme vnímať obľúbený spôsob tohto evanjelistu, ktorý posolstvo Pána Ježiša ukladá do dvoch vrstiev. Prvá vrstva je bežná, hovorová. Druhá vrstva ide hlbšie, je duchovná. Ide o hlboké témy, nie plytké a povrchné. Ježiš začína najskôr z tejto viditeľnej, bežnej roviny, ktorú Nikodém vníma a rozumie jej. Ale nezostáva na povrchu. Nikodémovi sa ťažko prechádza do tej hlbšej duchovnej roviny. **Ako ťažko nám padne hovoriť, uvažovať duchovne. Tak veľmi potrebujeme odvahu premýšľať o duchovných veciach.** Pán Ježiš však neprišiel na tento svet, aby nám hovoril o každodenných veciach. To zvládneme aj bez neho. Prišiel, aby nám hovoril o slovách, ktoré znamenajú večný život. Jeho slová nie sú slovami nejakého učenca, humanistu, filozofa, ale samotného Boha. Spomeň si, akú odpoveď dal Peter Pánu Ježišovi: „Ty máš slová večného života.“ (Jn 6, 68) Nech je to aj Tvoja odpoveď, keď čítaš Sväté písmo, uvažuješ nad Božím slovom, keď sa modlíš.

V stretnutí Nikodéma s Ježišom vidíme, že aj rozhovor môže priviesť k viere. **Naše rozhovory o viere sú dôležité, lebo zapalujú plameň pre osvetlenie cesty, po ktorej prichádza do srdca druhého človeka Boh.** Možno sme sa zabudli v našich rodinách a priateľstvách rozprávať o viere, o Bohu, o duchovných veciach, o zmysle života. Možno sa rozprávame o kňazoch, o Cirkvi, o biskupoch atď, keď ide o ich kritiku, ale tieto rozhovory nerozoznávajú vieru, ale ju uhasínajú, lebo im chýba úprimnosť, túžba po pravde a predovšetkým láska. Viera v Krista nie je o zázrakoch. **Pri rozhovore s Nikodémom Ježiš neurobí žiaden zázrak, „len“ sa s ním rozpráva. Ide o dialóg úcty a túžby po pravde. Premýšľaj aj Ty, čo znamená byť Ježišovým učeníkom. Aké dôsledky to má pre Tvoj život?** Ten, kto sa znovuzrodil vo sviatosti krstu, znovuzrodil sa pre Krista a žije s ním nový život. Praxou prvých kresťanov bola prijímať sviatosť krstu ponorením do vody. Išlo o hlbokú symboliku. Ponorenie do vody znamenalo zanechanie predošlého spôsobu života. Bolo to pripodobnenie sa Kristovi v jeho smrti. Vynorenie bolo novým začiatkom, symbolikou vzkriesenia s Kristom. Tí, ktorí prijali krst na Bielu sobotu, celý týždeň nosili biele tuniky, ktoré slávnostne odložili v posledný deň veľkonočnej oktávy. Pri dnešnom vysluhovaní sviatosti krstu to pripomína biela krstná košeľka. Biela tunika je obrazom Božej milosti. Usiluj sa zachovať si biele rúcho Tvojej duše stále čisté.

Keď Ti píšem o potrebe duchovných rozhovorov, chcem uviesť príklad zo života svätej súrodeneckej dvojice, sv. Benedikta a jeho sestry sv. Školastiky, ktorá prichádzala za svojím bratom aspoň raz do roka do Monte Cassino, kde bol hlavný kláštor. Hovorí sa, že pri ich poslednom stretnutí, keď už boli obaja starí, rozprávali sa o Bohu a duchovných veciach celý deň. Benedikt sa už chcel vrátiť do kláštora, lebo sa zvečerilo, ale jeho sestra naliehala, aby sa ešte ďalej rozprávali. Benedikt však nechcel. Vtedy sa Školastika začala vrúcne modliť a hoci bola jasná obloha, prišla prudká búrka, takže Benedikt nemohol odísť. A tak strávili celú noc v rozhovoroch a modlitbe. Táto čistá túžba po rozhovore o duchovných veciach je krásnym príkladom aj pre Teba.

Vďaka rozhovoru Nikodéma s Ježišom nám evanjelista Ján odovzdal vetu, ktorú mnohí otcovia duchovného života považujú za hlavné posolstvo celého pôsobenia Božieho Syna, Ježiša Krista: „Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.“ (Jn 3,16) Teraz ešte Nikodém všetkému nerozumie. **Viera nie je o jednom zážitku alebo o jednom rozhovore, ale aj jeden rozhovor, jedno stretnutie, môže zapáliť svietielko, ktoré potrebuje ďalej rásť. Platí to aj pre Teba. Nezostaň pri jednom, hoci aj veľmi hlbokom modlitbovom stretnutí, púti, aktivite. Koľkokrát si sa vrátil z nejakej duchovnej akcie, bol si nadšený, plný odhodlania a doma to všetko akoby zhaslo. Sviatosti, modlitba, čítanie Božieho slova, to sú uhlíky potrebné na to, aby oheň Tvojho duchovného života stále rástol.**

Príbeh Nikodéma sa nekončí v 3. kapitole. Ján sa znova zmieňuje o Nikodémovi v samotnom závere svojho evanjelia. Po Ježišovej smrti prichádza spolu s Jozefom z Arimatey za Pilátom, od ktorého žiadajú Ježišovo telo, lebo ho chcú dôstojne pochovať (porov. Jn 19,39). Nikodém teraz prichádza počas dňa, už nebojácne a otvorene. Vychádza z temnoty anonymity do svetla svedectva o Kristovi. Prešiel procesom rastu viery. Priznáva sa ku Kristovi. To je prvé viditeľné ovocie Ježišovej smrti na kríži.

Želám Ti odvahu pri poznávaní Krista a pri vydávaní svedectva o ňom.
Spolupútnik, otec František Trstenský

Aktivita 1: Nikodémova výprava

Cieľ: povzbudiť účastníkov pýtať sa na duchovný život ľudí vo svojom okolí. Tak ako Nikodém aj oni budú klásť otázky o viere ľuďom, ktorí pre nich predstavujú duchovnú autoritu či vzor.

Predpokladaná dĺžka trvania: cca 45 min. + individuálny čas na výpravu

Pomôcky:

- perá + vytlačené dotazníky pre každého účastníka (*nájdeš ho na stránke v sekcii „Na stiahnutie“*).

Poznámky pre učiteľa/animátora:

1) Nikodém – stiahni si zo stránky dotazník (formát A4) a vytlač ho obojstranne pre každého účastníka. Rozdaj ich účastníkom zložené na polovicu (aby nevideli vnútornú stranu dotazníka) a otočené navrch tou stranou, na ktorej je biblický úryvok. Všetky tieto „opatrenia“ slúžia len na to, aby účastníci nevideli skôr to, čo nemajú ☺. Prečítajte si spolu úryvok (Jn 3, 1 – 15). Podčiarknite si všetky vety, ktoré vyslovil Nikodém.

■ **Ako Nikodém oslovuje Ježiša?**

Rabbi, učiteľ.

■ **Aký bol Nikodémov postoj k Ježišovi?**

Vnímal ho ako autoritu, ako duchovne zrelú osobu, od ktorej sa môže niečo naučiť. Mal voči nemu postoj úcty.

■ **Aké druhy viet prevládajú u Nikodéma?**

Otázky. Iba prvá je oznamovacia, v ktorej vyjadruje to, čo si myslí o Ježišovi.

■ **Na aké veci sa Nikodém pýta Ježiša? Ako by sme to mohli zovšeobecniť?**

Pýta sa ho na otázky duchovného života. Chce lepšie porozumieť jeho učeniu.

■ **Aký je Ježišov postoj k Nikodémovi?**

Ochotne s ním vstupuje do dialógu a odpovedá na všetky jeho otázky.

■ **Čo Nikodém získal týmto rozhovorom?**

Spoznal dôležité duchovné pravdy a vstúpil do vzťahu s Ježišom.

■ **Ako by ste na základe prečítaného úryvku charakterizovali Nikodéma?**

Človek, ktorý túži duchovne rásť, hľadá odpovede na svoje otázky. Má strach, ale napriek tomu Ježiša vyhľadá. Túžba po odpovediach je u neho silnejšia ako strach alebo hanba. Vynakladá úsilie, aby zistil to, čo ho zaujíma. Premýšľa a kladie dobré otázky.

2) Sebareflexia – vyzvi účastníkov, aby otočili dotazník na opačnú stranu, ale nech ho neotvárajú. Nájdú tam otázky na sebareflexiu. Daj im cca. 10 minút na premýšľanie. V pozadí môže hrať príjemná nerušivá hudba:

■ **Čo mám spoločné s Nikodémom?**

■ **Hľadám odpovede na svoje otázky, alebo ich ignorujem?**

■ **Kde hľadám odpovede na svoje otázky?**

■ **Som ochotný vynaložiť isté úsilie, aby som našiel odpovede na svoje otázky?**

■ **Ako nakladám s odpoveďami, ktoré som získal?**

Teraz vyzvi účastníkov, aby sa rozdelili do dvojíc a vzájomne sa podelili o to, čo o sebe zistili. Pripomeň im, že nemusia hovoriť všetko, iba to, čo chcú. Potom pokračuj: Možno si o sebe zistil, že si ako Nikodém – dychtiš po odpovediach a urobíš všetko preto, aby si ich získal. A možno sa s Nikodémom nestotožňuješ – ak na svoju otázku nedostaneš odpoveď hneď, nevynakladáš úsilie, aby si sa k odpovedi dopracoval.

3) Nikodémova výprava – Pokračuj takto alebo podobne:

Nech už je to tak či onak, mám dnes pre vás výzvu: **pozývam vás na Nikodémovu výpravu**. Potrebujeme 3 ingrediencie: **Nikodéma, rabbiho a otázky**. Nikodém si ty, takže nám zostáva ešte nájsť rabbiho a vymyslieť otázky. Popremýšľaj, kto je v tvojom okolí pre teba vzorom vo viere, koho považuješ za múdreho rabbiho. Od koho by si sa rád dozvedel, čo mu dáva viera v Boha a ako rástol jeho vzťah s Pánom? Môže to byť rodič, starý rodič, krstný rodič, kňaz, katechéta, rehoľná sestra/brat, vedúci stretka, starší člen farského spoločenstva... Možno si s tým človekom doteraz nikdy osobne nehovoril. Možno ani Nikodém predtým osobne nehovoril s Ježišom, ale nabral odvahu, oslovil ho a vstúpil s ním do vzťahu a dozvedel sa dôležité duchovné pravdy. A možno ide o blízku osobu, s ktorou sa často rozprávaš. Hovoril si s ňou aj o duchovných veciach? Ak nie, je čas začať ☺.

Vyzvi účastníkov, aby otvorili dotazník. Do pripravených riadkov na vnútornej strane nech napíšu mená troch ľudí, ktorí sú pre nich ako rabbi. Nechaj im na to cca. 3-4 minúty. Potom pokračuj:

Otázky sú hybnou silou každého rozhovoru – umožňujú budovať vzťah. Bez nich dialóg stojí na mieste alebo sa mení na monológ. Ukazujú, že máme záujem o druhú osobu, že chceme vedieť, čo si myslí, ako danú vec vidí. Predstav si, že sa ti podarilo stretnúť s tvojím rabbim. Dobré si premysli, čo sa ho opýtaš. Svoje otázky si zapíš na papier.

*Vyhrad' na to čas cca. 10 minút. Účastníci sa potom spoja do trojíc a diskutujú o tom, koho si vybrali ako rabbiho a čo sa ho chcú opýtať a prečo. Daj im na to ďalších 10 minút. Potom ich vyšli na výpravu: **Je čas vybrať sa na výpravu. A nemusí to byť v noci ☺. Vyber si jednu osobu** (tie zvyšné dve máš do zálohy), ktorú navštíviš ako Nikodém. Dohodni si návštevu. Polož mu otázky, ktoré si si pripravil a nechaj ho rozprávať ako Nikodém nechal rozprávať Ježiša. Správu o Nikodémovej návšteve pre nás zachytil evanjelista Ján. Výsledky tvojej návštevy pre nás musíš zdokumentovať ty. Ak ti to tvoj rabbi dovoľí, odfoť sa s ním. (Kto by nechcel selfie s rabbim?) Zapíš si aj zhrnutie jeho odpovedí a nabudúce nám porozprávaš, koho si navštívil a prečo, či si našiel odpovede na otázky, ktoré si hľadal, a čo si si z tohto rozhovoru odniesol. Verím, že tento rozhovor môže v tvojom vzťahu s rabbim odštartovať celkom nové obdobie a hĺbku vzťahu. Možno zistíš, že vo svojom okolí máš múdrych ľudí, ktorých sa oplatí počúvať.*

Na najbližšom stretku sa k výpravám vráťte, pozrite si spoločne fotky ale najmä nechaj priestor účastníkom, aby sa pozdieľali so zážitkami z rozhovorov.

Aktivita 2: 3 X 3

Cieľ: Aktivita je zameraná na odvahu robiť rozhodnutia, na pripravenosť zvoliť si priority, a tiež na spoznanie ostatných.

Predpokladaná dĺžka trvania: cca 60 min.

Pomôcky:

- perá + vytlačené dotazníky pre každého účastníka (*nájdeš ho na stránke v sekcii „Na stiahnutie“*).

Poznámky pre učiteľa/animátora:

- 1) **Jánovo evanjelium** – *prečítajte si spolu úryvok (Jn 3, 1 – 21) a potom spoločne hľadajte odpovede na tieto otázky:*

Medzi farizejmi bol človek, menom Nikodém, popredný muž u Židov. On prišiel v noci k Ježišovi...

Každý z nás má svoje silné stránky, každý v niečom vyniká. Vždy je ale niekto, od koho sa môžeme učiť a kto nás posunie ďalej. Boh je v tomto ohľade lepší ako všetci mudrci sveta. Preto aj Nikodém, hoci bol vzdelaný a veľmi vážený u Židov, prišiel za Ježišom hľadať odpovede.

- Dokážeme prijať radu aj v oblasti, v ktorej sme „jedineční“?
- Necháme si poradiť od spoluhráča, aj keď sme v tíme najlepší?
- Uznáme rodičom – keď nám radia – že sú skúsenejší a chcú nám dobre?

Nikodém hovorí: „Rabbi, vieme, že si prišiel od Boha ako učiteľ, lebo nik nemôže robiť také znamenia, aké ty robíš, ak nie je s ním Boh.“

Nikodém vidí, že s Ježišom je Boh a verí, že len vďaka nemu je Ježiš schopný konať znamenia a zázraky.

- Poznáme v našom okolí ľudí, ktorí úprimne a naplno žijú s Bohom?
- Je to na nich vidno? (Napr. správajú sa láskavejšie, milšie...) Sú v niečom iní ako ľudia, ktorí nežijú s Bohom? Správajú sa tak, že ľudia okolo sa pýtajú, prečo tak žijú?
- Ako by sme mohli viac žiť s Bohom, aby aj na nás bolo vidieť že On je s nami?

„Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva.“

- Čo sa stane s človekom, ktorý umrie bez krstu?
- Je na nás vidieť, že sme boli pokrstení?
- Môže sa príkladom nášho života vzbudiť u nepokrstených ľudí túžba dať sa pokrstiť a začať život s Bohom?

„Vietor veje, kam chce; počuješ jeho šum, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide.“

Tak ako vietor veje z rôznych smerov a nevieme predpovedať odkiaľ príde, tak aj Boh sa nám prihovára z rôznych miest a v čase, keď to často najmenej čakáme. Každý sa neustále niekam ponáhľa a okolo nás je veľa „hluku“, pre ktorý nepočujeme ten „šum“, cez ktorý k nám Boh hovorí.

- Dokážeme v bežných okamihoch a stretnutiach dňa vnímať Boha?
- Máme oči a uši otvorené, aby sme ho vedeli počuť?

„Veru, veru, hovorím ti: Hovoríme o tom, čo poznáme a svedčíme o tom, čo sme videli, a neprijímate naše svedectvo.“

- Ako my veríme Ježišovým slovám?
- Rozmýšľame nad svojou vierou a nad jej vonkajšími prejavmi (nedeľné návštevy kostola a bohoslužieb, spoločenstvá, dobrovoľníctvo...)?

„Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby bol svet skrze neho spasený.“

Napriek všetkým našim slabostiam a pádom nás Boh neodsudzuje. Práve naopak – Boh vidí do našich sŕdc a odpúšťa nám.

- Neodsudzujeme ľudí podľa ich výzoru, oblečenia, názorov, rasy, viery?
- Dokážeme blížnych upozorniť na chybu namiesto toho, aby sme ich posudzovali alebo odsúdili?

„Veď každý, kto zle robí, nenávidí svetlo a nejde na svetlo, aby jeho skutky neboli odhalené. Ale kto koná pravdu, ide na svetlo, aby bolo vidieť, že svoje skutky koná v Bohu.“

Čítame, že je dobré, aby svet videl skutky lásky. Je ľahké konať dobro na svetle, pred očami druhých ľudí. Záleží nám na našom mene medzi spolužiakmi, kamarátmi, v rodine...

- Poukazujú naše dobré skutky na Boha alebo na nás?
- Koho stavíme „na výslnie“?
- Konáme dobro z lásky k Bohu viac ako z lásky k sebe?

2) 3x3 – uveď nasledujúcu aktivitu týmito, alebo podobnými slovami –

Denne sa zamýšľame nad rôznymi otázkami. Prichádzame do kontaktu s ľuďmi, ktorý nám tiež kladú otázky. „Načo chodíš do kostola?“ „Prečo nenadávaš?“ „Prečo máš čistý vzťah?“ „Prečo vedieš stretká?“ „Prečo chodíš do spoločenstva?“ „Načo sa modlíš?“... Na to, aby sme vedeli správne odpovedať, musíme si klásť podobné otázky sami a hľadať na ne odpovede. Podobne ako sa Nikodém pýtal Ježiša na veci, ktorým nerozumel. Čaká vás 3x3 (teda deväť ☺) otázok. Pri každej by ste mali nájsť tri odpovede... Majte odvahu rozmýšľať aj nad ťažkými úlohami.

Nechaj účastníkom dostatok času na napísanie odpovedí. Môžeš im rozdať aj čisté papiere, ak by sa im odpovede nezmestili do pripraveného dotazníka.

Po dopísaní začni diskusiu. Nie je potrebné, aby sa každý vyjadril ku každej otázke. Je dobré, ak sa budú účastníci pri odpovediach striedať. Podstatné pri každej otázke je PREČO sa rozhodli práve tak, ako sa rozhodli...

Na konci sa účastníkov spýtaj, ktoré otázky považovali za ľahké/ťažké a či by po vypočutí iných odpovedí zmenili nejaké zo svojich rozhodnutí.

Aktivitu ukončite spoločnou modlitbou vlastnými slovami.

Predstav si, že...

- ? ... si na javisku počas odovzdávania významnej ceny a môžeš **poďakovať trom ľuďom**, ktorí ťa v živote najviac ovplyvnili. Ktorí by to boli? (Nemusia byť žijúci.)
- ? ... vybrali ťa ako osobnosť do prestížnej novinárskej ankety, v ktorej máš uviesť **svoje tri najväčšie úspechy**, niečo, čo sa ti podarilo, z čoho máš veľkú radosť a na čo si už teraz hrdý. Čo by si vybral?
- ? ... máš dostatok finančných prostriedkov, aby si si mohol **zrealizovať tri najväčšie sny**. Ktoré by to boli?
- ? ... v škole ste dostali riaditeľské voľno. Akými **tromi spôsobmi** by si mohol čo najužitočnejšie **využiť tento voľný čas**?
- ? ... stojíš pred rozhodnutím vybrať si strednú/vysokú školu alebo zamestnanie. Máš niekoľko možností. Napíš **tri hlavné dôvody, podľa ktorých urobíš voľbu**.
- ? ... z nasledujúceho zoznamu musíš vybrať **tri veci, ktorých by si sa vzdal najťažšie**:
- materiálne veci (počítač, mobil, pekné oblečenie...)
 - zdravie (moja fyzická sila a energia...)
 - dobré meno, reputácia (rešpekt a obľúbenosť medzi priateľmi...)
 - politická sloboda (právo voliť...)
 - náboženská sloboda (právo vyznávať vieru bez prenasledovania...)
 - rodina (alebo priatelia, spoločenstvo...)
 - dobrá práca (úspešná kariéra, dobrý zárobok...)
- ? ... prídeš domov a zistíš, že tvoj dom je v plameňoch. Skôr, než sa zrúti strecha, môžeš z neho **zachrániť len tri veci**. Rodinní príslušníci a zvieratká sú už v bezpečí, ide teda len o materiálne veci. Ktoré tri veci zachrániš?
- ? ... si v nemocnici a lekár ti po vyšetrení oznámi, že ti zostáva len mesiac života. **Ktoré tri veci** (okrem trávenia času s najbližšími) **by si chcel stihnúť ešte pred smrťou**?
- ? ... stretnieš sa osobne s Ježišom, ako Nikodém pri „nočných dialógoch“. Môžeš mu položiť **tri otázky**. Čo by si sa ho spýtal?

Aktivita 3: Odvážny advent

Cieľ: ponúknuť účastníkom netradičný adventný kalendár zložený z odvážnych výziev, ktoré by mohli uskutočniť vo svojich vlastných rodinách.

Predpokladaná dĺžka trvania: cca 45 min.

Pomôcky:

- vytlačený zoznam zadaní (*nájdeš ho na stránke v sekcii „Na stiahnutie“*);
- pomôcky k jednotlivým úlohám si zoženú/vyrobia účastníci sami doma.

Poznámky pre učiteľa/animátora:

Toto je pomerne netradičná aktivita. Nebude sa realizovať na stretku, či na hodine náboženstva, ale v rodinách účastníkov. Tvojou úlohou je len „namotivovať“ ich, aby nabrali odvahu a skúsili niečo podobné u nich doma. Princíp vychádza z klasického adventného kalendára, z ktorého si deti každý deň vyberú nejakú sladkosť. V našom kalendári to nebudú sladkosti, ale adventné úlohy, ktoré majú rodine pomôcť lepšie sa pripraviť na Vianoce. A pochopiteľne – majú pomôcť zlepšovať sa v odvahe rozmyšľať...

Rozdaj účastníkom vytlačený zoznam s desiatimi úlohami a spoločne si ich prejdite. Možno vám napadne nejaké zlepšenie, alebo úprava pre ich rodiny... Buď vnímavý a citlivý na mladých, ktorí nežijú v úplnej rodine, alebo prežívajú vo vlastnej rodine krízu. Spoločne vymyslite, s kým alebo ako by mohli tieto úlohy realizovať oni.

Úloh je desať, ale môžete vymyslieť ďalšie. Povzbud' ich, aby vymysleli nejaký kalendár do ich rodín... Môžu niečo kúpiť, alebo vyrobiť sami... Môže to byť aj súbor viacerých vrecúšok/krabíčiek... Buďte tvoriví a snažte sa všetko do detailov premyslieť. Realizácia ostáva na účastníkoch. Každý večer si potom ich rodina vytiahne novú úlohu a symbolický predmet. Úlohu sa bude počas nasledujúceho dňa snažiť uskutočniť vo svojom živote/v škole/v práci/doma. A večer si pri spoločnej modlitbe členovia rodiny povedia, ako sa im darilo a vytiahnu si úlohu na ďalší deň. Teda kľúčový je spoločný čas s celou rodinou, ideálne aj so spoločnou modlitbou.

Odvážny rok

ČAJ – spomeňte si počas zajtrajšieho dňa na nejakú humornú udalosť tohto roka, ktorú ste zažili spolu v rodine. Každý si vyberte vrecúško čaju a zajtra sa pomodlite pri horúcom voňavom čajíku a poďakujte aj za všetky milé/vtipné okamihy roka.

SVETLO – Kto je pre váš život svetlom? Kto vám pomáha kráčať tmavými uličkami života? Premýšľajte počas zajtrajška, kto vám svieti v živote. A večer sa za všetkých „osvetľovačov“ spoločne pomodlite pri zažatých sviečkach adventného venca.

SVATCI – nájdite si čas na malé štúdium ☺. Každý si vyberte jeden obrázok svätého/blahoslaveného, ktorý vám „padne“ do oka. Nájdite si o ňom/o nej zopár informácií – kto to je, kde a ako žil, ale najmä v čom nám môže byť vzorom a príkladom. Skúste pohľadať aj nejaké slová/citáty ktoré po ňom/po nej ostali a môžu byť pri večernej modlitbe povzbudením pre zvyšok rodiny.

ZÁPALKY – vezmite si každý jednu zápalku a majte ju počas nasledujúceho dňa niekde „na očiach“. Pomenujte si v sebe jednu oblasť, v ktorej „zlyhávate“ a chceli by ste sa v nej zlepšiť (*napr. hnev*) a napíšte ju na zápalku. Zajtra pri večernej modlitbe si poviete, čo má kto napísané, aby ste si v danej oblasti mohli vzájomne pomáhať. Každý potom svoju zápalku zapáli od zažatej adventnej sviečky a položí na nehorľavú podložku (*napr. tanierik*) aby úplne zhorela. Bude to vyjadrením prosby, aby Boh svojou láskou zapálil naše srdcia a premenil v nás aj tie oblasti, v ktorých sa túžime zlepšiť.

POVZBUDENIE – každý si TAJNE vylosuje papierik s menom člena rodiny. Nikto by nemal vylosovať seba, ale niekoho iného. Ak sa to predsa niekomu stane, losuje sa znova ☺. TAJNE - teda nikto by nemal vedieť, kto si koho vylosoval. Zajtra celý deň špeciálne myslíte na toho člena rodiny, ktorého ste si vylosovali, pripíšte mu k menu na papierik malé povzbudenie, niečo čo by ho potešilo... A papierik mu spinkou TAJNE pripnite niekam **tak, aby ho našiel**. Večer sa pri modlitbe vzájomne potešte, kto si čo našiel...

EURO – každý dostanete jedno euro. Vašou úlohou na zajtra je kúpiť niečo/hocičo v maximálnej hodnote jedno euro, čo zajtra večer poteší všetkých členov rodiny. Malo by to byť jedlé a malo by sa ujsť každému! Spoločne potom ďakujte za všetky hmotné dobrá a pokrm, ktorý denne požívate.

FOTO – natiahnite si niekde v obývačke špagát a každý si vezmite štipce. Premýšľajte zajtra nad niekým, koho si nosíte „prištipcovaného“ v srdci, kto sa „vešia“ do vašich modlitieb... Nájdite/vytlačte si jeho fotku, pripnite ju na špagát a večer sa za všetkých tých vašich drahých spoločne pomodlite.

ŠALÁT – vašou zajtrajšou úlohou bude spoločne si spraviť na večeru dobrý šalát. Dobrá zdravá rodina pripomína dobrý zdravý šalát ☺. Každý z vás je nenahraditeľnou „ingredienciou“. Preto každý z vás musí zajtra zohnať a doniesť domov jednu z týchto ingrediencií: **Listový šalát, cherry paradajky, kukurica, avokádo, hobliny parmezánu (alebo iného syra), olej, citrón (stačí pár kvapiek)...** V spoločnej modlitbe myslite na všetkých, ktorých trápi hlad a smäd. (Počet ingrediencií prispôsobte počtu členov rodiny.)

LIEKY – nájdite vo Svätom písme svoje dva obľúbené citáty, ktoré považujete za „lieky“, ktoré vám pomáhajú pri nejakej bolesti duše/srdca/tela... Napíšte si ich niekam na viditeľné miesto a zajtra večer sa počas modlitby o ne podelte s ostatnými.

ZRKADLO – počas dňa sa pozerajte do zrkadla svojej duše a večer pri spoločnej modlitbe niečo zo svojho vnútra odhaľte, priznajte sa k niečomu, čo ste nikdy nahlas nepovedali rodičom, súrodencom alebo deťom. Môže to byť aj niečo veselé, niečo, čo ste chceli zatajiť, alebo ututlať ☺. V spoločnej modlitbe proste o odvahu žiť v pravde a vo svetle.

Adorácia

Odvaha žiť vo svet(l)e

Pieseň

(vzývanie Ducha Svätého, počas nej kňaz alebo diakon vyloží Oltárnu sviatosť)

Duchu Svätý, volám – „Príd!“

Úvod

Kňaz alebo diakon:

Pane, sme tu teraz pre tebou, chceme sa s tebou rozprávať, počúvať tvoje slová, ako Nikodém, v ktorého srdci horela veľká túžba stretnúť sa s tebou, s učiteľom, o ktorom bol presvedčený, že ho poslal Boh.

Ako Mojžiš vyzdvihol hada na púšti, aby bol znamením Božej záchrany pre Izraelitov, tak nebeský Otec vyzdvihol svojho Syna na kríži, aby bol Spasiteľom a Záchrancom celého ľudstva, aj nás, ktorí tu teraz kľáčime pred tebou. Teraz chceš, Pane, aby sme ťa všetci vyzdvihli vo svojom živote, aby si bol našim Pánom a Učiteľom.

Skrúšene pred tebou vyznávame, že nám neraz chýba odvaha vyznať verejne to, čo nám srdce hovorí, že si náš Boh a Spasiteľ, ktorý prišiel na tento svet. Radšej chceme zostať skrytí, anonymní a prežívať vieru neviditeľne pre tento svet. Potom však nemôžeme naplniť tvoj príkaz, aby sme boli svetlom sveta a soľou zeme.

Skrúšene pre tebou vyznávame, že aj my neraz podľahneme pokušeniu zostať na povrchu, chýba nám odvaha premýšľať, ísť do hĺbky našej viery, rozprávať o veciach nebeských. A predsa aj nám, svojim učeníkom, dnes hovoríš to, čo si povedal pred 2000 rokmi svojim učeníkom: „Zatiahnite na hĺbinu.“

Michel Quist: Bolo by to také ľahké, Pane...

(môžu čítať striedavo chlapec a dievča)

CH: Bolo by to také ľahké poddať sa sklúčenosti a odieť ju do dobrých a zbožných úmyslov, zabudnutých povinností a nedostatočnej viery.

D: Bolo by to ľahšie, Pane, zostať bokom a viac sa nezašpiniť, pozeráť sa na iných, ako sa bijú a diskutujú, poradiť im a poľutovať, posudzovať ich a modliť sa za nich.

CH: Bolo by to také ľahké sadnúť si a obviazať rany po ťažkých bojoch, nechať si odpočinúť nohy, ruky, hlavu a srdce, unavené, a užívať si pokoj ďaleko od bojového hluku, konečne počúvať ticho, v ktorom, ďaleko od vravy, ako sa vraví, sa ty prihováraš verným.

Kňaz alebo diakon: Milý môj, neprijímam tvoju demisiu, vraví Pán. Nepočúvaj tie hlasy, to nie sú hlasy odo mňa. Nikdy nezaujmem tvoje miesto, lebo Ja som ti ho dal. Nič sa neurobí bez teba a bez tvojich bratov, pretože chcem, aby ste všetci boli zodpovední za človeka i za svet. Ale nič sa neurobí bezo mňa... A možno na to si občas zabudol!

(chvíľa ticha)

Spoločne volajme – *Odprosujeme ťa, Pane.*

- Keď iných odradilo od viery naše neporiadne žitie viery...
E: Odprosujeme ťa, Pane.
- Keď sme príliš rýchlo posudzovali a odsudzovali iných podľa ich správania, hoci sme nevideli do ich vnútra... **E: Odprosujeme ťa, Pane.**
- Keď sme boli netrpezliví a neochotní ich vypočuť... **E: Odprosujeme ťa, Pane.**
Keď nám chýbala odvaha rozprávať sa s druhými o tebe a o duchovných veciach...
E: Odprosujeme ťa, Pane.
- Keď sme sa hanbili, že sme tvojimi učeníkmi... **E: Odprosujeme ťa, Pane.**
- Keď sme boli nepozornými poslucháčmi Božieho slova a tvojej náuky
E: Odprosujeme ťa, Pane.
- Keď sme ľahkovážne vystavovali bielu tuniku posväcujúcej milosti v našej duši príležitosti k hriechu... **E: Odprosujeme ťa, Pane.**

Kňaz alebo diakon: Nebeský Otče, ty miluješ celý svet a nechceš, aby niekto zahynul, ale túžiš, aby každý získal večný život. Ďakujeme, že nám vo svojom Synovi, Ježišovi Kristovi, odpúšťaš naše previnenia a prijímaš nás za svojich synov a dcéry.

Žalm 138 – *Od Dávida*

Kňaz alebo diakon: Oslavujme teraz Pána slovami žalmu, lebo on nám dáva odvahu žiť v tomto svete ako jeho učeníci.

Chcem ťa, Pane, oslavovať celým srdcom,
že si vypočul slová mojich úst.
Budem ti hrať pred tvárou anjelov,
vrhnem sa na tvár pred твоjím svätým chrámom.
Tvoje meno budem oslavovať,
pretože si milosrdný a verný
a nadovšetko si zvelebil svoje meno a svoje prisľúbenia.

Vždy si ma vyslyšal, keď som ťa vzýval,
a rozmnožil si vo mne odvahu.
Oslavovať ťa budú, Pane, všetci králi zeme,
lebo počuli slová tvojich úst.
Budú ospevovať Pánove cesty,
lebo veľká je Pánova sláva;
vznešený je Pán, a predsa zhliada na pokorného,
pyšného však zďaleka pozná.

Aj keby som mal prejsť súžením,
ty ma pri živote zachováš
a svoju ruku vystrieš proti hnevu mojich nepriateľov;
zachráni ma tvoja pravica.
Pán za mňa dielo dokončí.
Pane, tvoje milosrdenstvo je večné;
neopušť dielo svojich rúk.

**Sláva Otcu i Synu
i Duchu Svätému.**

**Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky
i na veky vekov. Amen**

Kňaz alebo diakon: Pán Ježiš pripomína Nikodémovi pri stretnutí: „Každý, kto koná pravdu, ide na svetlo, aby bolo vidieť, že svoje skutky koná v Bohu.“ Každý z nás teraz dostane sviecu, zatiaľ nezažatú... Prosme Boha, aby sme sa nebáli svietiť tomuto svetu. *(všetci účastníci dostanú sviecu/kahanček)*

Spoločne volajme – Pomôž nám, Pane, konať skutky svetla.

- Voči tým, ktorí možno aj sú pokrstení, ale majú strach priznať sa ku Kristovi verejne: **Ľ: Pomôž nám, Pane, konať skutky svetla.**
- Pri rozhovoroch a stretnutiach s našimi blízkymi, priateľmi ale aj úplne cudzími ľuďmi: **Ľ: Pomôž nám, Pane, konať skutky svetla.**
- Pri hľadaní nových foriem evanjelizácie: **Ľ: Pomôž nám, Pane, konať skutky svetla.**
- Pri pokušení, že viera a kresťanstvo sú len niečím vnútorným, neviditeľným, zatajeným: **Ľ: Pomôž nám, Pane, konať skutky svetla.**
- Keď sme naplnení Božou milosťou a radosťou zo stretnutia s tebou vo sviatostiach, pri modlitbe alebo pri čítaní Božieho slova: **Ľ: Pomôž nám, Pane, konať skutky svetla.**

Žalm 27 – Dávidov žalm

*(zaspievať na spôsob žalmu pri svätej omši,
počas neho si všetci zapália svoje sviece od zažatého paškálu)*

Refrén: Pán je moje svetlo a moja spása.

Pán je moje svetlo a moja spása, koho sa mám báť?

Pán je ochranca môjho života, pred kým sa mám strachovať? **R:**

Aj keby sa proti mne postavili šíky, moje srdce sa nezľakne.

Aj keby proti mne vzbĺkol boj, zotrvám v dôvere. **R:**

On ma vo svojom stane schová v deň nešťastia,
ukryje ma v skrýši svojho príbytku a postaví ma vysoko na skalú. **R:**

Pane, ja hľadám tvoju tvár.

Neodvracaj svoju tvár odo mňa,

neodkláňaj sa v hneve od svojho služobníka. **R:**

(chvíľa ticha)

Obnovenie krstných sľubov

Kňaz alebo diakon: Pán Ježiš pri stretnutí Nikodéma vyzýva, aby sa narodil z vody a z Ducha. Pane Ježišu, my sme prijali tvojho Svätého Ducha vo sviatosti krstu. V tejto chvíli chceme obnoviť náš záväzok žiť v tomto svete ako syn a dcéra nebeského Otca, ktorý tak veľmi miluje každého jedného z nás, že poslal svojho Syna, aby nikto z nás nezahynul, ale aby mal večný život.

*(Všetci so zažatými sviecami čítajú nahlas –
text majú vytlačený pred sebou, alebo sa premieta na plátno.)*

Bože, Otče, som šťastný,
že som твоjím synom, tvojou dcérou,
bratom a sestrou tvojšho Syna Ježiša Krista,
chrámom Ducha Svätého a členom svätej katolíckej Cirkvi.
Zo srdca ti ďakujem za túto nesmiernu milosť.
Pri spomienke na svoj krst znovu sa zriekam zlého ducha
aj všetkých jeho skutkov a všetkých pokušení
a vyznávam svoju vieru i vieru tvojej Cirkvi:
Verím v teba, Bože, Otče všemohúci,
Stvoriteľ neba i zeme.
Verím v Ježiša Krista, tvojšho Syna a nášho Pána,
narodeného z Márie Panny, umučeného a pochovaného,
ktorý vstal z mŕtvych a sedí po tvojej pravici.
Verím v Ducha Svätého, vo svätú katolícku Cirkev,
v spoločenstvo svätých, v odpustenie hriechov,
vo vzkriesenie tela a v život večný.
Toto je viera moja, toto je viera Cirkvi.
Túto vieru vyznávam
a ona je mojou slávou v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi.
Amen.

Pieseň

Nohy jeleníc

Modlitba za Svätého Otca

Pieseň

Ctíme túto sviatosť slávnou

Modlitba pred požehnaním

Pane Ježišu vo vznešenej Oltárnej sviatosti, ďakujeme ti za tento vzácny čas s tebou, za rozhovor s naším priateľom a učiteľom. Daruj nám odvahu neostať na povrchu ale ísť na hĺbku, daruj nám odvahu rozmýšľať o tebe a o nebi, odvahu nehanbiť sa za teba a žiť v tomto svete ako tvoji učeníci a ako deti svetla. Lebo ty žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen

Máriina cesta

Anjel Pána

Vtelenie - vrchol našich dejín

Modlitba Anjel Pána vychádza z evanjelia podľa Lukáša. **Pri prvom Zdravas', Mária** si pripomínáme, že Boh poslal k Márii svojho posla - archanjela Gabriela, aby jej zjavil svoj zámer, svoj plán spásy. Tento deň si pripomínáme 25. marca, na sviatok Zvestovania Pána, 9 mesiacov pred Ježišovým narodením.

Druhé Zdravas' nám hovorí, že rozhodujúce slovo pre dejiny spásy bolo Máriino „áno“ vykúpeniu. Pre Máriu bola Božia vôľa vždy rozhodujúca. Keď nás Cirkve vedie k tomu, aby sme sa trikrát denne aspoň kratučko zamysleli nad veľkým tajomstvom vtelenia a nad Máriiným súhlasom a jeho dôsledkom, je to pre nás výzva, aby sme konali podobne ako Mária. Čo môže byť pre nás lepšie, ako povedať áno Božej vôli a radostne ju plniť? **Svätá Terézia z Lisieux** hovorievala: „Najkrajšie slovo, ktoré môžeme Bohu povedať, je slovo áno. Áno jeho vôli.“

Nikto nevedel, čo sa v Márii udialo, len ona sama pochopila, že Slovo sa stalo telom, že príde na svet v podobe dieťaťa, čo pripomína **tretie Zdravas'**. S ňou a v jej blízkosti prežil Ježiš takmer celý svoj život od Betlehema, cez vyhnanstvo v Egypte a skrytý život v Nazarete, až po kríž. Keď sa modlíme tretiu časť modlitby Anjel Pána, musíme si uvedomiť, že Ježiš neprebýval medzi ľuďmi len v čase, keď žil na zemi ako Bohočlovek, ale že prebýva medzi nami i dnes, teraz a bude tu až do skončenia čias. Je medzi nami vo svojom slove, prebýva medzi nami v chorých a trpiacich, je s nami v každej rodine, kde sú dvaja, traja zhromaždení v jeho mene. A hlavne zostáva s nami v našich kostoloch a kaplnkách v Eucharistii! Aká radosť by nás mala naplňovať pri treťom Zdravas' - Boh je s nami, prebýva medzi nami!

Pápež Pavol VI. napísal: „Táto modlitba nepotrebuje žiadnu reformu. Nestratila za dlhý čas nič zo svojej sily a zo svojho lesku, jej štruktúra je jednoduchá, je pevne zakotvená vo Svätom písme. Historický pôvod modlitby pripomína potrebu modliť sa za mier a bezpečie, posväcuje priebeh dňa ako liturgická modlitba Cirkvi.“

Tradícia adventu

Počas adventu, v ktorom sa pripravujeme na narodenie Ježiša Krista, sa zvykne táto modlitba v kostoloch spievať. Na niektorých miestach prichádzajú veriaci zavčas rána na „rorátne“ sväté omše s lampášikmi a svätá omša je slávená len pri sviečkach.

Zvonenie na Anjel Pána

Zvonenie na Anjel Pána siaha do obdobia pontifikátu pápeža Kalixta III., do čias tureckých nájazdov, keď osmanské vojská stáli pred Belehradom – bránou Západu. Vtedy v roku 1456 dal pápež písomné nariadenie na poludnie zvolávať hlasom zvonov všetkých kresťanov na spoločnú modlitbu troch Zdravasov a Otče náš. Bola to veľká výzva pre celý kresťanský svet, vyprosovať ochranu pre ohrozenú Európu. Hoci boli

Turci v prevahe, zázračným spôsobom – v moci Ježišovho mena a silou spojenej modlitby, kresťanské vojská zvíťazili. Postupne sa táto modlitba prednášala nielen napoludnie, ale aj ráno a večer. V tej forme ako ju poznáme dnes, ju pápež Pius V. v roku 1571 zaviedol pre celú Cirkev. Zvonenie zvonov a modlitba Anjel Pána sa stali znamením víťazstva kresťanskej viery v Európe. Aj dnes je islam v Európe dobre organizovanou, motivovanou a rýchlo rastúcou skupinou, ktorá vo svojich extrémnych prejavoch reálne napáda kresťanstvo. Ak chceme premôcť bezbožnosť a všetko zlo, ktoré dnes ohrozuje kresťanský svet a jeho hodnoty, obráťme sa touto modlitbou s dôverou na Máriu, víťazku všetkých Božích bojov, ako ju nazval pápež Pius XII.

Slovensko patrí k tým krajinám, kde sa hlahol zvonov šíri už deväť storočí. Písomne doložená po roku 1124 je prítomnosť až troch zvonárov v kláštore v Bzovíku. Požehnávanie zvonov je známe od čias pápeža Jána XIII. (965 – 972) – odvtedy zvony dostávajú meno. Aj preto prvý z požehnaných zvonov v roku 968 dostal meno Ján. Častým nápisom na zvonoch bolo: *Vivos voco, mortuo plango, futura frango* – Živých volám, mŕtvych oplakávam, blesky lámam. Mestá sa predhánali v tom, kto bude mať viac zvonov a väčšie zvony.

V čase vojen sa zo zvonov vyrábali delá. Aj obyvatelia Slovenska museli odovzdávať zvony, na výrobu ktorých sa farníci zbierali. Lúčenie bolo vždy ťažké a bolestné. Dojímavo to opisuje prozaik Milo Urban v diele Živý bič, keď sa ľudia lúčili so zrekvirovanými zvonmi otázkou: „Čo nám teraz ostane, keď nám vzali zvony?“ Zvony i dnes vydávajú svedectvo viery. V západných krajinách, i v niektorých našich mestách, však zvony zamĺkli, lebo ich zvuk sa považuje za rušivý. Nenechajme si „vziať“ zvony. Pripomínajú ten najdôležitejší prelom v dejinách – vtelenie Božieho Syna.

Nedeľnú modlitbu Anjel Pána na Svätopeterskom námestí zaviedol svätý pápež Ján Pavol II.. V úvode svojho pontifikátu, 22. októbra 1978, sa ju s veriacimi modlil prvýkrát z okna svojej pracovne. Modlitbu Anjel Pána predstavil ako modlitbu Cirkvi, ku ktorej sú veriaci zvolávaní tri razy do dňa, zvyčajne hlasom zvonov, aby si pripomenuli hlboký význam Kristovho vtelenia pre dejiny spásy, ako aj pre osobnú spásu každého z nás. Táto modlitba z nás vytvára jedno duchovné spoločenstvo. Po prvej modlitbe Anjel Pána Svätý Otec Ján Pavol II. pridal aj osobitný pozdrav mladým ľuďom z celého sveta. Povedal: „*Vy ste budúcnosť sveta, ste nádej Cirkvi, ste moja nádej*“.

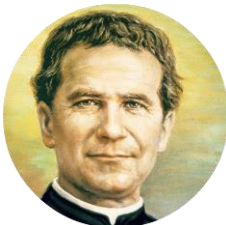

Angelus

Angelus je celoslovenská modlitbová sieť ľudí, ktorí hľadajú svoje povolanie. Členovia spoločenstva sa denne modlia modlitbu Anjel Pána (Angelus Domini), ktorá im pripomína „áno“, vyslovené Pannou Máriou pre Boží plán. Viac na: www.angelus.sk

Antonio Gaudí – milosrdný Boží architekt a jeden z najslávnejších architektov Španielska, sa preslávil najmä chrámom Sagrada Familia v Barcelone. Mal to byť chrám postavený ako vynáhrada za hriechy vtedajšej doby. Gaudí si túto ideu zobral k srdcu, vzdal sa pohodlného života, zintenzívnil svoje modlitby a cvičil sa v askéze. Pracoval aj býval na stavenisku a robotníci ho láskyplne nazývali „otec“. Jedného dňa navštívil miesto rektor Univerzity v Salamanke, veľký básnik a agnostik – Miguel de Unamuno. Hľadiac na fasádu Kristovho narodenia, ktorá prekypuje kresťanskými symbolmi, sa obrátil na architekta: „Ako môžete vy, taký inteligentný muž, veriť týmto veciam!“ Gaudí nereagoval. Zrazu sa rozozvučali zvony na modlitbu Anjel Pána. Gaudí prerušil rozhovor, zložil si čiapku dolu z hlavy a začal sa bez ostychu modliť. Nakoniec povedal: „Chvála Bohu! A všetkým vám želim pekný deň!“

Svätý Ján Bosco

Raz gazda videl na sene kľáčať Janka, ako sa modlí modlitbu Anjel Pána. Doma sa túto modlitbu modlievali ráno, napoludnie i večer. Starec napoly vážne, napoly žartom zamrmal: „*To je výborné! My gazdovia sa od rána do večera na poli zodierame, že ani nevládzeme, a pahalok sa tu pokojne modlí.*“ Janko sa usmial a tiež polovážne i položartovne povedal: „*Keď treba pacovať, dobre viete, že sa práci nevyhýbam. Ale moja matka ma učila, že keď sa človek modlí, z dvoch zrníek vyrastú štyri klasy, a keď sa nemodlí, že zo štyroch zrníek vyrastú iba dva klasy. Bolo by lepšie, keby ste sa trochu pomodlili aj vy!*“ Panna Mária vstúpila do jeho života prvý raz, keď mal deväť rokov. Sám Ježiš mu ju dáva ako vodkyňu: „*Dám ti učiteľku a pod jej vedením sa staneš múdрым, lebo bez nej je i tak každá múdrosť iba nevedomosťou...*“ „*Ale kto ste?*“, pýta sa Janko muža v bielom plášti. „*Som synom tej, ktorú ťa matka učila trikrát denne pozdravovať.*“ Modlitba Anjel Pána udávala rytmus dňa dona Bosca, ako ho to naučila mama Margita. Takto sa učil v Máriinej škole žiť v spojení s Pánom a plniť jeho vôľu.

Pravdivý príbeh z Austrálie

„*Modlitbu Anjel Pána sa nikdy v živote neprestanem modliť,*“ takto sa vyjadril kňaz pred mladými ľuďmi. A začal im rozprávať príbeh: V austrálskom meste Sydney sa chlapec Eduard z protestantskej rodiny hrával s katolíckymi deťmi. Keď sa na poludnie alebo večer ozvali kostolné zvony, deti sa prestali hrať a spolu sa modlili Anjel Pána. Šesťročnému Eduardovi sa modlitba veľmi zapáčila a častokrát sa ju modlil s ostatnými deťmi. Raz večer, keď ho matka ukladala do postele začal sa túto modlitbu nahlas modliť. Matka sa ho opýtala: „*Kde si sa to naučil?*“ On odpovedal: „*Malí Francúzi sa tak modlia.*“ Matka mu na to povedala: „*Nech sa modlia ako chcú, ale ty sa to nesmieš modliť, lebo ináč ťa nepustím hrať sa s nimi.*“ Chlapec musel poslúchnuť. Keď bol starší z dlhšej chvíle brával do rúk matkinu Bibliu, listoval v nej a čítal ju. Našiel v nej slová modlitby, ktorú sa modlieval s kamarátmi: Anjel zvestoval Panne Márii. Povedal mame: „*Mama aj v tvojej Biblii je to, čo som sa ja modlil s Francúzmi.*“ Matka mu vytrhla Bibliu z rúk a povedala: „*Nikdy sa neopováž poučovať svoju matku!*“ Odvtedy sa Eduard začal potajomky modlievať modlitbu Anjel Pána. A pozoroval, že táto modlitba ho vedie k stále hlbšej viere v Boha a k stále vrúcnejšiemu zjednoteniu s Bohom a preto sa ako šesťnásťročný stal katolíkom. Tu sa kňaz vo svojom rozprávaní na chvíľu zastavil a potom dodal: „*Viete, kto je ten šťastný mladík, ktorý sa stal hlboko veriacim človekom zásluhou modlitby Anjel Pána...?*“ Som to ja, Eduard Turkvell. Nakoniec dodal: „*Modlitbu Anjel Pána sa nikdy v živote neprestanem modliť.*“

Divadelná hra

Kolobeh (školská hra)

Postavy

(nezáleží na tom, ktorú postavu hrá chlapec a ktorú dievča; sú vzájomne zameniteľné; rod a vzájomné oslovanie v hre treba prispôbiť zvolenému obsadeniu)

- **Učiteľka/učiteľ**
- **Žiak/žiačka**
- **Rodič (mama/otec)**
- **Spolužiak 1/ Spolužiačka 1**
- **Spolužiak 2 /Spolužiačka 2**
- **Ludus (a) Teatralis** – dve bytosti na pomedzí fantázie a skutočnosti, divadla a reality. Ich mená prezrádzajú inšpirácie časmi, keď sa divadlo spájalo s hrou (**ludus**, z lat. = *hry*; **teatralis**, z lat. = *divadelné*), ale i so školou (napr. za čias Komenského). Ludus je bláznivejší a hravejší, Teatralis trochu vážnejší a „teatrálnejší“. **Tieto postavy sú viditeľné pre divákov, avšak nie pre hercov.**

Scéna

- Táto hra vznikla s predstavou uvádzania v škole, je teda prispôbena školskému prostrediu – ráta sa v nej s tabuľou, lavicami, stoličkami a pomôckami bežnými v triede. Všetko, čo nie je súčasťou školy, je uložené v kufri. Hra sa však môže uvádzať aj v inom priestore/na javisku. V takom prípade postačia 3 lavice so stoličkami (jedna lavica predstavuje katedru; lavice sa v priebehu deja menia podľa potreby na kuchynský stôl, „auto“ a pod.) a flip chart namiesto tabule.

Kostýmy

- **Ludus a Teatralis** – môžu byť oblečení a upravení ako konferenciéri/moderátori v kabarete/televíznej show a vypomáhať si „moderátorskými kartičkami“, pretože práve oni sú hýbateľmi, komentátormi a účastníkmi deja; ich divadelnícko-komediantskú dušu prezrádza aj kufor (alebo iný druh cestovnej batožiny), v ktorom sú ukryté všetky rekvizity.
- **Žiak, Spolužiaci a Rodič** – oblečení v bežnom súčasnom oblečení;
- **Učiteľka/Učiteľ** – decentný dámsky/pánsky kostým.

Rekvizity

- kufor s rekvizitami: kabelka/taška, mobil, Biblia, kľúče od auta, obrus, šálky;
- krieda/fixky ku tabuli/flip chartu;
- triedna kniha/zápisník + pero.

Prológ

(Vchádzajú Ludus a Teatralis; so sebou nesú kufor alebo inú batožinu, v ktorej sú rekvizity; položia ho; postaví sa pred divákov)

Ludus:

Dobrý deň prajeme! Tak, sme tu. Drahý Teatralis! *(Ukáže na neho)*

Teatralis:

(Teatrálne k nemu) Vďaka, milý pán kolega Ludus! *(K divákovi)* Vitajte, naše milé obcenstvo!

Ludus:

(Obzrie sa po laviciach) Obcenstvo? Toto je škola!

Teatralis:

(Trochu zaskočený, akoby si overoval situáciu) Takže škola je v divadle...

Ludus:

Nie. Divadlo je v škole...

Teatralis:

(Prednáša na spôsob Hamletovho monológu svoju filozofickú úvahu)

Škola či divadlo? To je otázka, čo šľachtí ducha viac...

Ludus:

Budeme improvizovať?

Teatralis:

(Teatrálne sa chytí za hlavu a vrhne sa ku kufrovi, akoby sa táto otázka opakovala veľmi-veľmi často) Len to nie!

(Po chvíľke hrabania sa v kufri Ludus a Teatralis vytiahnu „moderátorské kartičky“; nič sa nedeje; po ďalšej chvíľke Teatralis nevydrží a spýta sa Ludusa)

Teatralis:

Čo tam máš napísané?

Ludus:

(Nahlas „zazvoní“) Crrrrn! *(Vchádza učiteľka, za ňou žiaci)*

Teatralis:

Mal si pravdu... *(Číta)* **1. obraz: Škola**

Učiteľka:

(Kladie si veci na katedru, sadá si) Tak, poďme, poďme. Veľká prestávka skončila. Upokojíme sa a ideme na to. Našou dnešnou témou, ako iste dobre viete, je kolobeh vody. Kto nám predstaví svoj projekt?

Ludus:

Idem! *(Kráča pomedzi žiakov, hlási sa, učiteľka ho nevidí/nevníma)*

Teatralis:

Ludus, nie ty! *(Ludus a Teatralis si nachvíľu sadnú do voľnej lavice)*

Učiteľka:

(Vráti sa na svoje miesto) Napríklad... *(Napriek tomu, že sa hlásia viacerí, vrátane Ludusa a Teatralisa, vyberie nášho hlavného hrdinu - žiaka)* No, poď. Máš šancu zlepšiť si známku.

Žiak: *(Ide mlčky k tabuli)*

Učiteľka:

Tak?

Žiak:

Kolobeh vody.

Učiteľka:

Môžeš začať.

Žiak:

(Nakreslí vlnovku) Voda existuje v rôznych podobách a má rôzne funkcie.

Spolužiak 1:

Zas obkecáva!

Spolužiak 2:

Som zvedavý, či mu to prejde!

Učiteľka:

Ticho, prosím! Pokračuj.

Žiak:

Vodou začína život.

Učiteľka:

Správne.

Žiak:

(Posmelený) Aj ľudský život začína vo vode.

Spolužiak 1: *(Napodobňuje rybu)*

Žiak:

V maternici je plodová voda. Tá chráni nový život pred infekciami, kým sa človek narodí. S krstom je to podobné. Voda pri krste pomáha, aby sa človek narodil pre nebo.

Spolužiak 1:

Ten si tuším zmýlil hodinu.

Učiteľka:

(Zaregistruje poznámku) Počkaj! To, o čom hovoríš, sa nášho predmetu netýka.

Žiak:

Prepáčte ... V mojej škole nás učili, že súvislosti sú dôležité.

Učiteľka:

Aj ty prepáč, ale teraz si na našej škole a toto je GEOGRAFIA. Budeš si musieť zvyknúť na náš systém učenia. Toto bolo už tretí raz.

Teatralis:

(Číta) Učiteľka si urobí poznámku do notesa. *(Učiteľka si píše do notesa)*

Spolužiak 1:

Blázon.

Spolužiak 2:

Totálny.

Teatralis:

Žiak si smutne sadol do lavice. *(Žiak si sadne, ale nie je smutný, Teatralis neodolá improvizácii a povie)* Smutne! *(Žiak zosmutnie, Teatralisa zaskočí, že to funguje)*

Ludus:

Keď skončilo vyučovanie, všetci odišli domov. *(Herci hrajúci žiakov na čele s Ludusom odídu, Ludus sa obratom vráti, lebo ho nik nevidí; učiteľka ostáva sedieť, hľadá na tabuľu)*

Teatralis:

2. obraz: Tajná návšteva

Ludus:

Len učiteľka ostala sedieť za katedrou.

Teatralis:

Prešiel dlhý čas.

Ludus:

Tik-tak. Tik-tak.

Teatralis:

Nedalo jej to. Vzala kabelku, telefón. (*Donesú kabelku, podajú učiteľke telefón; učiteľka drží telefón pri uchu; Ludus napodobňuje zvuk – vytáčanie, zvonenie...*)

Teatralis:

Telefonovala dosť dlho.

Ludus:

Tik-tak, tik-tak, tik-tak.

Teatralis:

Na záver sa ozvalo -

Učiteľka:

Ďakujem. Večer sa zastavím.

Ludus:

Tik-tak. Tik-tak. Tik-tak. (*Ďalej a dlho tiká*)

Teatralis:

Večer.

Ludus:

Upravila sa. Vzala kľúče od auta (*Dajú jej kľúč do ruky, presadne si o lavicu ďalej, tá sa pomyselne zmení na auto, učiteľka hrá štartovanie*) a naštartovala (*Robia zvuk auta*). Zastavila sa až pri dome, kde býval jej nový žiak. Vystúpila. (*Učiteľka odíde nabok; Ludus a Teatralis upravia jednu z lavíc na stôl – môžu ho prikryť obrusom, podať šálky; k stolu si sadnú žiak a rodič; chvíľu čakajú*)

Teatralis:

V domácnosti jej žiaka zatiaľ prebehol dlhý rozhovor.

Ludus:

Tik-tak. Tik-tak.

Teatralis:

(*Zastaví ho*) Nie až taký dlhý!

Rodič:

Tak, vypočul som si tvoju verziu, ako sa dostala poznámka do žiackej knižky. Počkám ešte na verziu od pani učiteľky.

Žiak:

Myslíš, že k nám fakt príde? Veď už je tma.

Ludus:

Crrrrrn! (*Vchádza učiteľka; sadá si za stôl k rodičovi*)

Teatralis:

(*Žiakovi*) Odchádzaš zo scény.

Ludus:

Cup-cup. (*Počas návštevy Ludus a Teatralis „obsluhujú“*)

Učiteľka:

Dobrý večer, prepáčte, že som prišla tak neskoro, ale... (*Sadne si, kľúče položí na stôl*)

Rodič:

Rozumiem. Byť učiteľom je povolanie a nie zamestnanie.

Učiteľka:

Presne tak. Nechcela som odísť zo školy v pracovnom čase. Viete, keby sa kolegovia dozvedeli, že som išla k vám domov... Skrátka...

Ludus:

(*Nahradí zvyšok repliky*) Bla-bla-bla...

Učiteľka:

Uznajte, bolo by to trochu...

Teatralis:

Trapas!

Učiteľka:

(Zahanbene mlčí) No...

Ludus:

Pre nich, či pre ňu?

Učiteľka:

No, ako to povedať, bolo by to – zahanbujúce?

Rodič:

Nehanbím sa za svoje dieťa, nech už vyvedie čokoľvek...

Učiteľka:

Viete, neviem, ako to bolo v jeho bývalej škole, ale u nás platí, že ak sa žiak trikrát po sebe nepripraví a ignoruje preberané učivo... Napokon všetko nájdete v školskom poriadku. Nerada by som však... Veď viete.

Rodič:

Ďakujem za váš postoj. My však pokladáme za prirodzené, že chyba sa môže stať – ako sa vraví – aj sedemkrát... Ak to nebol zámer, je to v poriadku.

Ludus:

To je dobré!

Učiteľka:

To nie je dobré, že tolerujete priveľa chýb!

Rodič:

Čo je podľa vás priveľa – sedem, desať, dvadsať alebo sedemdesiatsedem? A myslím, že je rozdiel, či naše deti učíme chyby tolerovať, alebo odpúšťať.

Učiteľka:

(Trochu dotknuto) Viete, ja som tiež veriaci, a viem, že Písmo hovorí o sedemdesiatich siedmich odpusteniach, dokonca nosím so sebou aj Bibliu..., ale neurčiť dieťaťu hranice – to nie je správne! Dnes vaše dieťa namiesto projektu o kolobehu vody prezentovalo spleť myšlienok o materstve a náboženstve, ktorú by pokojne mohol niekto označiť aj za rodovo nekorektné a dogmatické výmysly.

Teatralis:

Chvíľu bolo ticho.

Ludus:

Tik-tak. Tik-tak. Tik-tak.

Teatralis:

(Žiakovi) Vchádzaš na scénu. *(Divákovi)* Zrejme načúval za dverami.

Ludus:

Cup-cup.

Žiak:

Neboli to výmysly. Povedal som len, že v maternici je voda, ktorá človeka chráni, kým sa narodí. A že vodou pri krste sa rodíme pre nebo. To je všetko.

Rodič:

Pani učiteľka, nemyslím si, že to je výmysel.

Ludus:

Tak čo to potom je?

Teatralis:

Znovu nastalo ticho. *(Ludusovi)* Tentoraz kratšie.

Ludus:

K službám, drahý Teatralis... Tik.

Teatralis:

(Žiakovi) Odchádzaš zo scény.

Ludus:

Cup-cup.

Učiteľka:

Dobre. Uznávam. Nie je to výmysel. Ale ako mu napadlo hovoriť o takýchto veciach na mojej hodine? Viete si predstaviť, čo by sa stalo, keby sa niektorý rodič sťažoval na obsahovú náplň predmetu?

Rodič:

Keď tak sledujem jeho záujmy a aktivity, zrejme ho dosť ovplyvnil Nikodém.

Učiteľka:

Ahá?! Rozumiem. Práve ste mi oznámili, že vaše dieťa vlastne za nič nemôže a tento problém mám riešiť u niekoho iného. Do ktorej triedy chodí ten Nikodém?

Rodič:

Viete, Nikodém...

Teatralis:

Rodič mlčí. Učiteľka, ktorá sa pred chvíľou odvolala na svoju vieru, nepozná Nikodéma...

Ludus:

Tik.

Učiteľka:

Dobre – povedzte mi jeho priezvisko, prosím. Sme veľká škola.

Rodič: *(Zaskočený mlčí)*

Ludus:

Tik.

Učiteľka:

Tak, zrejme si ho nájdeme sama...

Teatralis:

(Podáva učiteľke kľúče zo stola) Auto? (Učiteľka si znovu sadá do auta z lavice, štartuje; Ludus vkladá šálky a obrus do kufra, popritom začne imitovať auto)

Ludus:

Brrrrm!

Teatralis:

(Pokazí Ludusovi radosť z vydávania zvuku) **3. obraz: Opäť v škole**

Ludus:

Na najbližšej hodine geografie.

Teatralis:

Vchádza učiteľka.

Učiteľka:

(Kladie si veci na katedru) Tak, ideme na to. *(Otvorí triednu knihu/notes; čosi píše; listuje)* Minule sme nedokončili prezentáciu kolobehu vody. Pod' k tabuli. Dám ti ešte šancu.

Žiak:

(Kreslí na tabuľu vodu, oblak, dážď – obrázok vyzerá ako kolobeh vody; ak žiak nevie kresliť, môže mať pripravený papier s nákresom voda – oblak - dážď a odovzdať jej ho ako prípravu)

Učiteľka:

Vidím, že si sa na dnes pripravoval. Môžeš začať.

Žiak:

(Ako na predchádzajúcej hodine) Voda existuje v rôznych podobách a má rôzne funkcie.

Učiteľka:

(Chce sa vyhnúť konfliktu) Nemusíš už opisovať prvú fázu. Pokračuj, kde si skončil minule.

Žiak:

(Opisuje šípku smerujúcu od vody k oblaku) Vyparovaním vody postupne vznikajú oblaky. Na tvar a polohu oblakov vplývajú poveternostné podmienky, napríklad vietor.

Učiteľka:

Výborne. Vieš toho o oblakoch povedať aj viac?

Žiak:

Oblaky a vietor môžeme prirovnať k človeku a Duchu. Duch človeka formuje, určuje jeho cestu, pretože Duch veje, kam chce. Človek je v takomto prípade ako oblak.

Spolužiak 1:

Že oblak! Tomu v hlave tiež veje, kam chce!

Spolužiak 2:

To bude víchrica!

Učiteľka:

Ticho, prosím! *(Obráti sa k žiakovi)* Z ktorej triedy je Nikodém? Vraj ste priatelia.

Žiak:

Nie je z tejto školy.

Učiteľka:

Odkiaľ ho teda poznáš?

Žiak:

Z Evanjelia podľa Jána.

Učiteľka:

(zháči sa) Prosím?

Teatralis:

Učiteľka si s hrôzou uvedomila svoje faux pas [:fo pá:].

Ludus:

Čo?

Teatralis:

Trapas!

Ludus:

Čo som spravil?

Teatralis:

Nie ty – ona!

Žiak:

Z Evanjelia podľa Jána - kapitoly 3, 7, 19.

Spolužiak 1:

Ó, pre zmenu číselný rad...

Spolužiak 2:

Dáme matiku či rovno nábožko?

Učiteľka:

Ticho, prosím! Overím si to. Bibliu nosím so sebou. *(Doluje v taške)*

Teatralis:

Asi zabudla, že na ňu zabudla... Posledný rok určite... *(Podá jej Bibliu; učiteľka v nej listuje)*

Ludus:

Tik-tak. Tik-tak.

Učiteľka:

(Listuje; Nikodéma nájde postupne na všetkých troch menovaných miestach)
Nikodém... Nikodém... Nikodém...

Spolužiak 1:

Však už mu dajte tú guľu!

Spolužiak 2:

Dnes sa už tuším nebudeme učiť!

Ludus:

Ale budete!

Učiteľka:

Ale – ... budeme. Ja som sa práve poučila.

Spolužiak 1:

Prosím?

Spolužiak 2:

Tuším už aj tej veje! Aj tam, kam nechce...

Učiteľka:

Akú známku si podľa vás zaslúži?

Spolužiak 1:

Veď guľu!

Učiteľka:

Nesúhlasím s tebou. *(Podá Bibliu spolužiakom)*

Ludus: *(Keď vidí, že netušia, čo s ňou, nalistuje im správnu stranu)*

Učiteľka:

Čítaj.

Spolužiak 1:

„Nesúďte podľa zdania, ale súďte spravodlivo.“ *(Spýtavo sa pozrie na učiteľku; učiteľka sa pozrie na žiaka)*

Žiak:

Ján, kapitola 7, verš 24. Nikodém je až v 50. verši.

Spolužiak 2:

Ty, brdó, biblický olympionik! Ten je nadupaný!

Spolužiak 1:

Fakt! Mrkni – Nikodém sa tu zastáva Ježiša.

Učiteľka:

(Ukáže na obrázok kolobehu a vyzve žiaka) Pokračuj.

Spolužiak 2:

To fakt?

Teatralis:

Žiak sa odmlčal. Aj učiteľka mlčala.

Ludus:

To som nestihol, takže: Tik-tak. Tik-tak.

Teatralis:

Poskytla tak priestor, aby sa konečne „vylialo“ všetko, čo mal žiak na srdci k projektu o kolobehu vody.

Ludus:

(Teatralisovi) Toto si mal povedať, drahý Teatralis, alebo improvizuješ?

Teatralis:

Mám to tu napísané, pán kolega Ludus, aha! Ja dodržiavam texty!

Žiak: *(Vytiahne z vrečka papier; Teatralis doň spočiatku nesmelo nakúka; Ludus Teatralisa smelo postaví tak, aby na papier dobre videl; text je písaný i čítaný formou poznámok; počas čítania môže žiak ukazovať jednotlivé body na kolobehu)*

Teatralis:

(Číta výrazne) Kolobeh vody. Použitá literatúra: 1. Geografia. 2. Sväté písmo: Evanjelium podľa Jána, kapitoly 3, 7, 19 ; postava Nikodéma.

1. Voda - narodenie, ochrana, očistenie, krst.
2. Para - dvíha sa k nebu, ako modlitba.
3. Oblak – vplyv vetra, teploty. Duch veje, kam chce.
4. Dážď - prší na zem. Dážď milostí – oživenie viery, suchej, zdanlivo mŕtvej.

Ludus:

Ty si myslíš, že to niekto pochopil? *(k obecenstvu)* Kto z vás to pochopil? Prihláste sa!

Teatralis:

Tak budem čítať znova a ty improvizuj, ak chceš a vieš! *(Číta text odznova; Ludus zatiaľ improvizuje – môže opakovať, či vysvetľovať, len pozor, aby neparodoval úplne)*

Ludus:

Druhý pokus... *(k obecenstvu)* Kto z vás to pochopil? Prihláste sa!

Teatralis:

(Nenápadne poprosí Ludusa, aby to ukončil) Zachráňte ma, pán kolega Ludus.

Ludus:

S radosťou, drahý Teatralis. Círrrrrrn. *(Všetci herci odídu)*

Epilóg

Teatralis: *(Bezradne pozerá na kartičku; prehľadáva celú kôpku)*

Ludus:

(Pozerá do svojich kartičiek; Teatralisovi) Čo tam máš?

Teatralis:

(Žalostne) Už nič.

Ludus:

Budeme musieť improvizovať.

Teatralis: *(Vydesene sa pozrie na Ludusa, ale mlčí)*

Ludus:

Nemáš na to odvalu? *(Odkašle si, potom hamletovsky ako Teatralis)*

Há-dva-O či O-dva-Ha? Čo dáva viere viac?

Teatralis:

Teraz by mala nasledovať klaňačka! Ale toto nebolo divadlo...

Ludus:

Máš pravdu... Toto bola škola života!

Pieseň

Odvážna láska

Text: Tatiana Teslíková & Jana Palajová (Heartbeat)

Hudba: Lukáš Zubaj

Intro: Tvrdosť môjho srdca lám.

Pomôž mi prísť,
chcem ťa vidieť tam, kde stretol si tieň,
ako bojoval si sám.
Spoznal si smrť,
odmietnuť si smel.
No Otcovu vôľu si chcel.

Pomôž mi prísť,
premôž so mnou strach, chcem chápať tú lásku,
s tebou odvahou sa stať.
Niesol si sám,
strach z mnohých rán,
v záhrade zostal si sám.

**Ref: Odvážna láska,
krásne meno nosí,
Ježiš, Ježiš.
Miesto skadiaľ vychádzam,
miesto, kam sa navrátim,
Ježiš, Ježiš.**

Lám, tvrdosť môjho srdca lám.

Odváž sa prísť,
tu nechcem byť sám,
bdej so mnou chvíľu, pochop to, čo prežívam.
Bojím sa tiež,
vzpieram sa tmám,
v záhrade zostal som sám.

Ref: Odvážna láska...

Bridge:

Ani rieky neodplavia,
veľké vody neuhasia lásku,
trvať bude večne.
Počujem, volá na mňa z kríža,
ani smrti nebojí sa,
nikdy ju nepochopím,
jej koniec nedosiahnem.

Ref: Odvážna láska...